

"Stajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krun, za Ogrsko in krun 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 7 krun; za drugo inozemstvo se računa naročnina z ožitom na visokost pošiljne. Naročnino je platen naprej. Posamezne stice se prodajajo po 12 v.

Predništvo in upravništvo se nahaja v Ptaju, gledališko poslopje štev. 3.

Slava Tebi, ki si nas kmete ljubili!

Stajerc

Kmečki stan, srečen stan!

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrata. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 23.

V Ptaju, v nedeljo dne 10. junija 1917

XVIII. letnik

Cesarjev prestolni govor.

Avstrijski državni zbor je pričel po dolgem odmoru delovati. Njegovo letošnjo zasedanje sredi te orjaške vojne je zgodovinskega pomena. Najvažnejši dogodek je bil doslej cesarjev prestolni govor, katerega moramo vsaj v najvažnejših točkah objaviti.

Prestolni govor.

K.-B. Dunaj, 31. maja. (Skrajšano.) K slovenskih ovoritev državnega zbora so se zbrali člani gosposke in poslanske zbornice v ceremonijski dvorani cesarskega dvora.

Točno ob enajsti uri je vstopila cesarica z gospo nadvojvodinjo Marijo Jozeljo in v spremstvu nadvojvodinji, spoštljivo pozdravljena od navzočih. Knalu nato je prišel v dvorano Njegovo Veličanstvo, pred njim ministri, s spremstvom nadvojvod. Podpredsednik gosposke zbornice knez Fürstenberg je zaklical cesarju trikratni "živel", čemur so se zbrani navdušeno odzvali. Klici so utihili. Sele, ko je cesar sedel na prestol, se pokril ter z daleč slišnim glasom pričel brati prestolni govor. Posamezne posebne pomembne točke prestolnega govora je cesar bral s povzgњenjem glasom. Član državnega zbora so spremjevali mnogo točk cesarjevega sporočila z navdušenjem, mnogokrat po viharnem navdušenju stopnjevanjem pritrjevanjem. Ko je vladar končal prestolni govor, je zadonočeno novo, vedno se obnavljajočo pritrjevanje. Ploskanje in klici "živel" kar niso hoteli prenehati. Cesar se je vedno iznova s prestola sem zahvaljeval s pokloni za ovacije. Ko se je cesar dvignil, je zaklical predsednik poslanske zbornice dr. Gross cesarju trikratni "živel", ki so ga navzoči tako viharno ponovili, da glasov cesarske pesmi, ki se je zaigrala tako pri vstopu cesarja, kakor tudi sedaj, ni bilo slišati. Ovacije, katerih so se tudi povabljeni gosti viharno udeležili, so napravile na cesarja očitno najglobje in najveselišji višek. V trenotku, ko je cesar zapustil ceremonijsko dvorano, je prišla cesarica v spremstvu nadvojvodini po estradi dol. V tem trenotku so pričeli navzoči z viharnim vzlikanjem, ki je vrstelo po dvorani kot orkan. Kakor pri ovacijah za cesarja, je bilo tudi sedaj silski klic "živel" v vseh jezikih avstrijske rodbine narodov. Vedno iznova se je zahvaljeval cesarica za spontane poklonitve s prikloni. Pri vseh udeležnikih zgodovinskega skita je zapustila ta svenčana ovoritev državnega zbora nepozaben višek, kar je zopet dokaz, kako globoka in odkritka sta ljubezen in spoštovanje, katero uživa cesarska dvojica pri vseh svojih narodih in njih zastopnikih.

Prestolni govor cesarja sam se je glasil tako-le:

Častiti gospodje obeh zbornic državnega zbora!

Po vladarstvu od zgodnjih mladih nog do visoke starosti posvečenem neumorni skribi za blagor Svojih narodov, obsejanem od sijaja najplemenitejših vladarskih vrlin, je zatisnil moj častitljivi prednik, cesar Franc Jožef I. v osminainštidesetem letu svoje vlade svoje oči. Od botje previdnosti obdarovan do zadnjega z nezmanjšano duševno silo in blagoslovijem v delih svojega visokoga mesta je preminul; v sreih ljudstva in v nevenljivih delih bo živel spomin rajnega, ki je pokazal državi iz ozko omejenih razmer preteklosti pot ustavnega razvoja, etovetega kulturnega in gospodarskega napredka.

Ganjem v svoji najglobje nočranosti, se spominjam giniljivih znakov otroške ljubezni za v Bogu počivajočega rajnega cesarja, zvezega sočutstvovanja za Mene in Mojo hišo, v

katerem tekmujejo Moji narodi in ki Mi je bilo one dni izkušnje prava tolažba.

Volja Vsemogočnega je poklicala Mene v usodnem času na krmilo države. Od vsega početka sem si bil svet ogromne resnosti naloge, ki jo je božja previdnost naložila na Moja ramena. Toda Jaz čutim voljo in moč v sebi, da v vsestvenem izpolnjevanju Svojih vladarskih dolžnosti po vzgledu Svojega vzvišenega prednika z božjo pomočjo iz polnim Svojo vzvišeno službo.

Državni interes naj ne pogreša več one uspešne pospešitve, ki mu jo more dati vztrajno sodelovanje vsestvenega ljudskega zastopa, ki svoje dolžnosti pravilno razume.

Poklicala sem Vas, častiti gospoda, da vrásite svoje ustanovno delo ter Vas danes na pragu vašega delovanja prisrčno pozdravljam.

Popolnoma se zavedajoč ustavnih dolžnosti, ki sem jih prevzel od Svojega prevzimenega prednika, in iz lastnega najglobljega prepiranja Vam hočem izjaviti in slovensko zagotoviti, da je Moja neomajna volja, vsikdar izvrševati svoje vladarske pravice v resnično konstitucionalnem duhu, nekršene spoštovati svoboščine, zajamčene v državnih osnovnih zakonih ter neiskršen ohraniti državljanom oni delež na ustvaritvi državne volje, ki ga določa sedaj veljavna ustava.

Svet si Svoje obveznosti, podati ustavno zaobljubo in trdno se drže takoj po nastopu vlaste naznjanjenega namena, da to zaobljubo zvesto izpolnim. Si moram zato držati pred očmi določbo državno-temeljnega zakona, ki polaga odločbe v velikem trenotku mirovnega sklepa samo v Moje roke.

Jaz sem tudi prepirjan, da blagoslovjeno procvitanje ustavnega življenja po neplodovitosti prejšnjih let in po političnih izjemnih razmerah vojne, ne glede na rešitev onega gališkega vprašanja, sa katero je ze Moj vzvišeni prednik pokazal pot, ni mogoče brez uravnave ustavno in upravno-pravnih podlag skupnega javnega življenja, tako v državi kakor v posameznih kraljestvih in deželah, slišti na Češkem. In Jaz zaupam v to, da spoznanje Vaše resne odgovornosti za uravnavo političnih razmer, vera v srečno bodočnost tako krasno ojačene države v tej grozni vojni, Vam, moji častiti gospodje, podari moč, da ustvarite skupno z Menom v kratkem predpogoje, da v skrivu enotnosti države in z zanesljivo sigurnostjo njenih funkcij damo prostora tudi svobodnemu narodnemu in kulturnemu razvitu enakopravnih narodov.

Iz teh razmotrovanih Sem se odločil, pridržati ustavno zaobljubo, zaupam, ne daljni čas, ko bodo fundamenti nove, močne, srečne Avstrije na generacije zopet izgradeni na znotraj in na zunaj. Danes pa se izjavljam, da hočem biti Svojim zvestim narodom vedno pošten, ljubesnjiv in vesten vladar v smislu konstitucionalne ideje, katero

sмо prevzeli kot dedičino očetov in v duhu one prave demokracije, ki je ravno med viharji svetovne vojne v činih skupnega ljudstva na fronti in doma čudovito prestalaognjeno preizkušnjo.

Še stojimo v najgromnejši vojni vseh časov.

Naj iz Vaše srede vsem onim junakom, ki izpoljujejo že skoro tri leta na naših daleko napetih frontah z veseljem svojo težko dolžnost, ob katere želeni stanovitnosti se ravno sedaj med Alpami in Adrijo razbjija ponovljeni besni napad sovražnika, odpoljšem hvalnatega srca Svoj cesarski pozdrav!

Skupina naših držav ni iskala krvave preiskušnje moči te svetovne vojne. Nadaljnje življenje narodov naj ostane po našem mnenju brez srda in maščevalnosti in naj ne potrebuje skozi generacije uporabe onega, kar se imenuje zadnje sredstvo držav. Do tega visokega cilja človeštva pa more privesti samo tak zaključek svetovne vojne, ki odgovarja oni mirnovi formuli.

Veliki sosedni narod na vzhodu, s katerim nas je vezalo nekoč staro prijateljstvo, se najbrže po počasnem premisleku svojih pravih ciljev in način znova približuje temu razbiranju in ideje iz temnega pritiska orientacijo, ki rešuje imetja bodočnosti, predno jih je požrla brezmiselnja vojna politika. Za sedaj pa ne opeta naša bojna volja, naš meč ne optopi. V zavesti skupnosti s starozavezniško nemško državo in zavezniki, ki jih je pridobil naša poštena stvar tekom vojne, ostanemo pripravljeni, da izvajujemo dober konec vojne, kateri bi si začeli od prevlade pameti, ako potreba z orojem.

Ukaz trenotka zahteva polno napetost vseh sil v državi. Ali poleg tega ne smemo zamuditi, pripraviti se za velike naloge, ki jih skriva bodočnost v sebi in od katerih srečne rešitve je odvisno nadaljnje prospevanje državne bitnosti.

Avstrija je mogla ogromne finančne zahote te vojne izpolniti iz svojega in uspeh šestega vojnega posojila je najboljši dokaz, da računanje sovražnikov, ki bi hotelo pričakovati od upada naših notranjih pomožnih sredstev premembo vojnega položaja, je obsojeno v poraz. Ali morali smo poseči globoko v prihranke narodnega gospodarstva in obremeniti bodočnost s težkimi obveznostmi.

Era najnajnejših nalog je, skrbeti za preostale po padlih in za one, ki so v vojni izgubili svojo delasmestnost. Preko tega gre za to, da razvijemo intenzivno politiko za blagor v dvojni smeri, na eni strani sopešitev produkcije in na drugi strani za socijalno skrb.

Izkulnje vojne so dokazale, kako čudo-vito pročna je produkcija. In zopet se bo moralis izkazati, ko bo slo za to, napraviti prehod v bodoče mirovno gospodarstvo in iz mnogostranske vezanosti, ki jo je prinesla vojna s seboj, najti zopet pot v normalni razvoj razmer. Na širokem temelju gospodarske nagodbice z deželami Moje ogriske svete krone, ki bo tvorila na podlagi od obih

STRASCHILL'eva grenčica iz zelenjave povzroči moč in je vsled tega pri večjem telesnem naporu

neobhodne potrebe.

Zato jo je priporočati zlasti za turiste, lovce vojake, romarje itd.

44

Mojih vlad pred kratkim sklenjenih dogovorov svoj čas predmet Vašega posvetovanja, in opti na načrtoma izgrajeno trgovinsko politiko monarhije, moramo zbrati vse sile, zlasti pa produkcijo na industrijskem in obrtnem ter na poljedelskem polju storiti bolj dobro in cenejšo. Dostikrat še neizrabljeno bogatstvo naravnih zankadov, možnost, stopnjevati vrednost človeškega dela s tehničnimi pomočki in smotrenimi metodami, naj bo v bodoče zanesljiv vir regeneracije blagostanja za posameznika, kakor za skupnost.

Nič manj mi ni na srcu socijalna skrb. Vojna je prizadejala ljudski sili težko škodo, ter je pričakovati izenačbe le od smotrene oblijudovalne politike. Treba je močnih odredb na širokem polju ljudske higijene. Boj proti ljudskim boležnim, preprečevanje visoke umriličnosti dojenčkov in roko v roki s tem daleko-sežni razvoj naše mladinske skrbi, boj proti zanemarjanju dece in času primerna reforma zastarelega mladostnega kazenskega prava bo Vaša skrb in skrb Moje vlade. Tudi bo treba skrbeti, da se zadosti stanovanjskim potrebam širokih mas, zlasti rodbinam z mnogimi otroci. Enako nujno zahtevajo rešitev Vam že dolgo dobro znana vprašanja socijalnega zavarovanja. Moja vlasta bo smatrala za svojo dolžnost, da izpolnil zakon za varstvo delavcev. Posvečala bo posebno pozornost onemu delu našega delavstva, od katerega fizične in duševne zmožnosti je bodočnost naše ljudske sile in naše gospodarskega življenja v prvi vrsti odvisna: ženam in mladostnim delavcem. Tudi srednji stan, ki so ga gospodarske posledice vojne zadele posebno težko, ne sme pogrešati marljive državne skrbi.

Vse prebivalstvo ni samo popolnoma izpolnilo, marveč celo prekošilo pričakovanja, ki jih je smela država v teh težkih časih staviti do njega; to prebivalstvo ne sme v državi dobiti nobenega razočaranja. Gotovo se bo uresničenje takega skrbstva moglo izvršiti le polagoma in z dobrim preudarkom, da ne uniči morda iz najboljših namenov izvirajoča prenagljednost ekonomičnih temeljev, na katerih se naj dvigne zgradba socijalnega blagostanja. Samo sodelovanje države in družbe po načrtu more pripraviti duševne in materialne sile, ki jih zahteva izvedba one velike naloge.

V krogu svojih najprvih nalog, gospoda Moja, najdote one korake provizorične zakonodaje, ki so se storili pod odgovornostjo vlade. Marsikaj tega je ustvarila samo potreba trenotka ter gineva njega pomen. Marsičesa pa tudi danes ne moremo pogrešati in nekaj je vredno, da preide med stalne naprave države.

Castita gospoda obeh zbornic!

Poznam in spoštujem dejstvo, da ne smete svojega narodila dobiti od nikogar, kakor od Vaše vesti, toda Vi boste slišali glas svoje vesti le tedaj pravilno, če boste imeli odprto okno preko razdvajajočega izpremenljivih podrobnosti neprestano na trajne snote celokupnosti. Vestno izpolnjevanje dolžnosti napram državi ne sme biti vezano na pogoje: v takem izpolnjevanju dolžnosti leži najboljši jamstvo za blagor države in obenem tudi najsigurnejše jamstvo za pravice narodov.

Veliki čas, v katerem živimo, je odprt državni zavesti nove perspektive ter razbiril pogled za prave veličine političnih odnosa.

Dolgo sem bil na bojišču in sem videl junake, ki branijo naše meje, pri delu; Jaz poznam duha, ki jih navaja, z veseljem občuvanjem sem gledal združujočo in ozivljajočo silo tega zmagovalnega duha. In ravno zato ne dvomim, da bo moralični prepored, ki je vzrasel domovini iz svetovne vojne, preinil vse naše državno življenje ter se zrcalil tudi v delih ljudskega zastopa.

Pomnite pa tudi za vedno, da ima moč monarhije svoje kerinino ne v najmanjši meri v sijenih zgodovinskih posobnosti in da more same ljubezen počasi obrir na te posobnosti vzdružiti in razviti te žive sile. Zato skrbite za zvesto skupnost z deželami Moje ogrske svete krone,

ki se iznova preizkuša kot temelj za mogočnost monarhije, pospešuje složno sodelovanje raznih narodnih plemen v državi, ki vsa so deležna slave te vojne.

Castita gospoda obeh zbornic državnega zborja!

Še enkrat Moj prisrčni pozdrav! Velik trenotek je to, ki pripelje prvič novega vladarja skupaj z ljudskimi zastopniki. Skupna iskrena ljubezen do domovine, skupna trdna volja, služiti domovini do skrajnosti, bodi blagoslov tega trenotka! Naj bi uvedel dobo včetve povzdige, dobo moči in ugleda za staroslavno Avstrijo, dobo sreče in blagov za Moje ljubljene narode! V to pomoč Bog!

Obleka in stanovanje so naše truplo omehčala, tako, da živilo v stalnem strahu pred prehlajenjem. Pred mnogo tisočimi leti so hodili praprevivalci naše dežele le prav malo oblečeni, ali poznali niso strahu pred mrazom. Ko je postal mrizo, pricela je njih kri živahnje puširati in truplo boje segrevati. Mi pa dobimo katej in influenco, ker naša kri ni navajena, odgovarjati hitro na zunanje učinke temperature. Ako pa žrela in vrat vsak dan s Fellerjevim oživljajočim rastlinskim esenčnim fluidom z zn. „Elsa-fluid“ izmijemo, potem se navadi naša kri na to, da drži vrat topel, in to je najboljše varivo zoper prehlajenje. „Elsa-fluid“ je domačo sredstvo, ki je zlasti za občutljive ljudi neobhodno potrebno. Predvojne cene: 12 st. členje posilja povsod franko za samo 7 K 32 h lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsa-trg št. 241 (Hrvatsko). Dognano več kot 100.000 nezahtevanih, prostovoljno došlih zahvalnih pisem in mnogo odlikovanj. Zamore se tudi Fellerjevo milo odvajajoče Rhabarbara-kroglice z zn. „Elsa-kroglice“, še skatljic franko za 4 K 40 h, obenem narodič. Te kroglice so prijetne v rabi in sigurne v učinku. Vse, ki tožijo zaradi kurjih očes, opozarjali bi na Fellerjev turistički blajster po 1 in 2 kroni. (vc)

Graf Andrassy.

Graf Jul. Andrassy.

Kakor znan, odstopil je ogrski ministeri predsednik graf Tisza. Za njegovega naslednika se imenuje grof Julija Andrássy, ki je bil leta 1860 kot drugi sin znamenitega avstro-ogrškega državnika Andrássya rojen.

Svetovna vojska.

Avtrijsko uradno poročilo od četrte.

K.-B. Dunaj, 31. maja. Uradno se danes razglasila:

Italijansko bojišče. Ob Soči včeraj čes dan samo topovski boj. Po noči smo pri San Giovanniju južno-vzhodno od Monfalcone dva italijanska sunka zavrnili.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrte.

K.-B. Berlin, 31. maja (W.-B.) Iz včelkega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestonaslednika Rupprechta. Živahn artiljerijsko delovanje pri Ypernu in Witschaeze traja naprej. Tesno južno od Scarpe bilo je več angleških kompanij, ki so zvečer presenetljivo proti našim jarkom sunile, z velikimi izgubami zavrnjenih. Po kratkem povrašanju ognja izvršili so se tudi ponoti med Monchy in Guemappe napadi Anglezov. V hudi bližinski borbi vrgli so naši regimenti večkrat napadajočega so-

ražnika nazaj. — Armada nemškega prestonaslednika. Ob hrbtni Chemin de Dames in v zapadni Champagne dosegel je artiljerijski boj zopet večjo silo. Na južnem bregu Aisne naskočile so po obsežnih razstrelbah nemške čete več francoskih jarkov in pripeljale seboj 40 vjetih ter nekaj strojnih pušk. Vzhodno od Queberive pravili smo neko poizvedovalno podjetje, pri čemur je 50 vjetih v naši roki ostalo. Ponoti prišlo je tudi na zapadnem bregu Maase do živahnega ognjenega delovanja.

Makedonska fronta. Uspešni boji v prednjem polju prinesli so nemškim in bolgarskim oddelkom ob Cerni in na zapadnem bregu Vardarja nekaj vjetih.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Avtrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 1. junija. Uradno se danes razglasila:

Italijansko bojišče. Pri Vodici bili so včeraj zjutraj zopet luti italijanski napadi zavrnjeni. Drugače ob Soči le topovski boj, mestoma pa tudi na Koroskem in ob tirolski fronti.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 1. junija. (W.-B.) Iz včelkega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V pokrajini Dune, ob obrežju pri Ypernu in zlasti v oddelku Wytschaete zavzelo je včeraj zvečer artiljerijsko delovanje veliko ljutost. S sestavljenim ognjenim učinkom pravil je sovražnik na večih točkah močno poizvedovalne sunke, ki so bili povsod v bližinskem boju odbiti. Tudi od kanala La Bassée pa do južnega brega Scarpe doseglo je ognjeno delovanje zopet veliko silo. Tukaj so priceli Anglezi poizvedbe pri Hulluchu, Charris in Fontaine; bili so zavrnjeni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Aisne-fronti in v Champagne je bojevni položaj nespremenjen. Včeraj dopolnilo je pri nekem podjetju na Hochbergu 60 Francesov v naše roke.

Vzhodno bojišče. Pri Smorgonu, Baranci, Brodyju in ob zalednicem Zloczow-Tarnopol prekoračilo je ognjeno delovanje doslej običajno merio.

Makedonska fronta. Bolgarske prednje strate izjavile so z ognjem sovražne sunke na desnem bregu Vardarja in južno-zapadno od jezera.

Včeraj so izgubili nasprotniki 4 letala in 3 helice z zračnim napadom in vsled odpornega ognja.

Prvi generalkvartirmožster Ludendorff.

Cesar Viljem e vojem polej.

K.-B. Berlin, 1. junija. Cesar Viljem poslal je cesarju Karlu sledič brzojavko: V trdnih borb, pripravljena na nove boje, je Tvoja Sočina armada mogočnemu, trdovratnemu navalu laškega sovražnika kljuboval in ga izjavil. Tebi in četam Tvojih dežel čestitam z velikem uspehu. Bog bode i zanaprej z nami! — Cesari Citi brzojavil je cesar Viljem: Glasom poročila Feldmarschal Hindenburg je zdaj velika angleško-francoska ofenziva do gotovega zaključka pristla. Od lanske pozne jeseni pravljiven in od zime sem prorokovan, se je od ogromnih množic artiljerije in tehničnih pomoznih sredstev podpirani naval angleško-francoskih armad po sedem tedenski hudi borbi izjavil. Bojna pomoč podala je našim bresprimernim četam nadčloveško moč, da izvršijo visoke čine in prestanejo najgromnejše boje uspešno, katerje je keda vojna

zgodovina videla. Vsi junaki! Njih delo zahteva čaščenje in obenem hvaležnost, ki jim jo je vsak Nemec dolžen. Gospodu bodi hvala za njegovo pomoč in hvala za tako krasno ljudstvo v orožju.

Austrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 2. junija. Uradno se danes razglaša:

Austrijsko bojišče. Danes zjutraj se je pri Gorici en sovražni napad izpeljal; drugače ob Soči le topovski boj in tako živahno letalno delovanje. Naši bojni letalci sestrelili so v zračnem boju dva sovražna letala. — Ob tirolski fronti prideljale so v mesecu maju naše napada vesele cete 8 oficirjev, 728 mož, 10 strojnih pušk in 3 metalce granat iz sovražnih postojank.

Šef generalštaba.

Cesarjeva zahvala junški armadi ob Soči.

Zacetkom junija obiskal je naš ljubljeni cesar Karl cesarico Cito italijansko fronto. Zahvalil se je junakom, ki so ogromni premoči sovražnega navala vključovali. Ob tej priliki izdal je cesar sledete armadno povelje:

„Moji armadi ob Soči!

V najtežji, večdnevni borbi ste zavrnili dolgo pripravljene, s posebno mogočnimi silami izvršene sovražne napade ter ste sovražniku zopet počazali, kako junštvo je v Vaših prsih.

Cutil sem potrebo, da pohitim k Vam, da se Vam v Vaši sredi zahvalim za Vašo hrabrost, vztrajnost in vdanost.

Iz vseh delov ljubljene domovine ste stali z združenimi močmi skupaj ter ste izvršili občudovanja vredne čine in si zasluzili zahvalo domovine.

Ne morem izreči vsekemu posameznemu izmed Vas iz obližja v obližje svoje zahvale. Komandarski križ vojaškega reda Marije Terezije, ki ga pripeljam danes na prvi Vašemu mnogo preizkušenemu poveljniku, generalnemu obrestu pl. Boroeviću, naj ne dokazuje samo armadnemu poveljniku Mojega priznanja, marveč naj pokaže tudi Vam vsem voditeljem in borilcem. Mojo ponosno zadovoljnost.

Božji blagoslov je bil z nam. Molimo k Vsemogočnemu, da nas spozna tudi se naprej za vredne svoje milostljive zaščite ter nam da končni in popolni uspeh!”

Postojna, 2. junija 1917.

Karl.

Letalski boj v triškem pristanišču.

K.-B. Dunaj, 2. junija. Od 31. maja na 1. junija vladalo je v triškem zalivu in v sosednjem obrežnem okolišu živahno ponocno letalno delovanje, pri čemer so naša pomorska letala telesniške naprave in druge vojaške objekte v Cervignano in San Giorgio di Nogaro z opazovanim uspehom z bombami obmetala. Sovražni letalni napadi na Trst in okolico ubili so enega dečka; stvarne škode se ni napravilo. Pri ponovnemu zasledovanju se je posrečilo našemu uspešnemu letalcu lajtnantu Bannfieldu, sestreliti v sovražnem okolišu eno sovražno letalo. Mi nismo nobenega letala izgubili.

Mornariško poveljstvo.

Nemci vježlji v maju na zapadu nad 12.500 sovražnikov.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 2. junija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Kakor v prejšnjih dneh je bilo bojevno delovanje artiljerije pri Wytschaete povisano. Ob Arras-fronti bil je ogenj zlasti pri Lensu in na severnem bregu Scarpe močan. Pri poizvedovalnih bojih napravile so naše nap-

dalne cete nekaj vjetih, med njimi tudi Portugize. — Arinada nemškega prestolonaslednika. Pri Allemangu severno-vzhodno od Soissons izvršila sta dva nemška regimenta, dobro podpirana od delov neke izkušene naskočne cete, od artiljerije, minskih metalcev in letal, neki napad s polnim uspehom. V presenetljivem naskoku bila je francoska postojanka v okroglo 1000 metrov širokosti zavzeta in zoper optovane protinapade držana. V jeli smo 3 oficirje in 178 mož, zaplenili pa veliko število strojnih pušk in minskih metalcev. Ob Aisne, v Champaigni, na obeh bregovih Suippes in vzhodno od Maase je bilo ognjeni delovanje časovno živahno. — Meseca maja smo vjeli 237 oficirjev, med njimi enega generala, in 12.500 mož, zaplenili pa 3 topove, 211 strojnih pušk, 434 pušk za hitro strejanje in 18 minskih metalcev.

Makedonska fronta. Na zapadnem bregu Vardarja vrgli so bolgarski bataljoni sovražnika iz neke prednje postojanke pri Altšak-Mahle in so zavrnili več protinapadov.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Austrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 3. junija. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. V dolini Putne bil je neki sunek rumunskih čet krvavo zavrnjen.

Italijansko bojišče. V ozemlju San Martina pri Gorici vrgli so oddelki hauptmana Sonnewend sovražnika v krepkem sunku iz njegovih najsprednjih jarkov. Pustil je 10 oficirjev, 200 mož in 4 strojne puške v naši roki. — Italijanski letalci obmetali so Trst in druge istrijanske kraje z bombami. V Trstu so ubili eno žensko in enega otroka. Ob južno-tirolski fronti mnogoštevilno stražni bojev.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 3. junija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V oddelku Wytschaete se je držal i včeraj močni artiljerijski boj. Med Lenson in Queustom bil je istotako bojevno delovanje živahno. Ponoči so napadli Anglezi pri Losu, ob potoku Souchez in severovzhodno od Monchy; bili so zavrnjeni. V posameznih kosih jarkov južno-zapadno od Lenza se je bori. — Armada nemškega prestolonaslednika. Bojevno delovanje ob Aisne in Champaigni je bilo v splošnem neznamno. Naša naskočne cete pripeljale so ob Chemin des Dames več metalcev plamen, ob Aisne pa 15 vjetih. — Armada vojvode Albrecta. Na desnem bregu Maase bili so pri Haudiomontu, Combresu in St. Mihielu razni francoski poizvedovalni oddelki zavrnjeni. V noči na 1. juniju obmetali so angleški letalci neko v etapni pokrajini se nahajajoče taborišče z bombami, ki so od vjetih Francoozov ubili in 91 ranili. Naša letalna brodovja so pred Arras in Aisnefronto z izpoznanimi učinkom bombe na telesniške naprave, municijskim in transportna taborišča metala. V sračnih bojih in z odpornim ognjem so nasprotniki včeraj 10 letal izgubili.

Na vzhodnem bojišču je splošni položaj nespremenjen. Ob Moldavi bili so v zadnjih dveh nočeh med dolinama Susice in Putne rumunski sunki zavrnjeni.

Makedonska fronta. Zapadno Vardarja so se južno od Humna in pri Aleatmu napadi večih sovražnih kompanij pred bolgarskimi postojankami z velikimi izgubami rasobili.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Italijani izgubili v zadnjih bojih nad 180.000 mož.

Austrijsko uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Dunaj, 4. junija. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. V Karpatih bili so sovražni poizvedovalni oddelki zavrnjeni.

Italijansko bojišče. Vzhodno od Gorice poskusil je sovražnik večkrat, predvčerajnem na nas izgubljeno jarke nazaj pridobiti. Vsí napadi so bili zmanj. Naš plen se je povisal na 11 oficirjev, 600 mož in 9 strojnih pušk. Na Fajti Hribu pripeljali smo 350 Italijanov iz sovražnih postojank. V okolišu Jamana postal je bojevno delovanje bistveno živahnejše. Pri Arcu na južnem Tirolskem sestrelili smo eno sovražno vodno letalo.

Kakor je razvidno iz tako previdne celine, presegajo izgube Italijanov v deseti Sočini bitki vse, kar je sovražnik v prejšnjih navalih na človeških življenjih in ljudski moči svoji prisvojevalni politiki žrtvoval. Dognali smo v 19-dnevni borbi najmanje 35 Italijanskih divizij v prvi črti. Proti frontnemu oddelku 40 kilometrov naskočila je torej najmanje polovica vse Italijanske armade. Izguba, ki jo je imel pri teh množinskih žrtvah napadalec na mrtvih in ranjenih, presega gotovo 180.000 mož. Poleg tega smo vjeli 16.000 mož, tako da znašajo na italijanski strani — za nasprotnika ugodno računano izgube 180.000 mož. Te izgubi 180.000 mož nasproti stoji za sovražnika zasedenje gore Kunk in v kup razvalin razstreljene vasi Jamano kot prostorni dobršček, pač malo za znagovito vriskanje, ki je napolnilo Italijo ob drugi obletnici vojne. Uspeh je ostal brezvreden naš! Cesar je izdal sredi svojih hrabrib, znagovitih boriteljev povelje, v katerem izraža voditeljem in vojakom svojo globoko čuteno zahvalo, svojo ponosno zadovoljnost.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od pondeljka.

K.-B. Berlin, 4. junija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob Wytschaete dosegel je artiljerijski boj včeraj najskrajnejšo ljutost; trajal je do noči. Blizu obretja, ob kanalu La Bassée in na obah stranch Scarpe se je popoldne bojevno delovanje povečalo. Ponoči sledili so močnemu ognju sunki Angleterev pri Hulluchu, Lensu, Mouchy in Cherysy; bili so povsod zavrnjeni. Ob potoku Souchez od prejšnjega dne ostala angleška gnezda bili so vedno morda zavrnjeni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Naši regimenti izvršili so na Winterbergu pri Craonne nadino

Dr. Gross.

Dr. Gustav Gross.

Bivši predsednik nemškega „Nationalverbanda“ dr. Gustav Gross, katerega sliko danes primatom, bil je izvoljen za predsednika austrijskega državnega zborna. Dr. Gross pripada nemško-napredni stranki.

poizvedbo, pri kateri je ostalo po ljeti borbi nad **150 Francozov in 15 strojnih pušk** v naši roki. Na zapadni strani gore v našo postojanko pritegnjeni francoski jarki so se napravili močnim protinapadom držali. Danes ponoči vdrle so naše naskočne kompanije severno-zapadno od Braye v francosko postojanko in so vjele nad **100 mož**. Tudi takaj smo zaplenili **15 strojnih pušk**. Oba poizvedovalna sunka prinesla sta važne podatke o sovražni uporabi sil. V Champsagni bil je vzhodno Poehlberga en napad večih sovražnih kompanij s protisunkom izjavljiven.

Makedonska fronta. Boji prednjih straž zapadno Vardarja, ob jezeru Dorian in v dolini Strume potekli so za bolgarske čete ugodno.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Zopet nad 6600 Italijanov vjetih.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 5. junija. Uradno se danes razglasja:

Italijansko bojišče. Južno od Jamiana, napol puta od Monfalcona in Hermade – pridobile so naše čete v početku pripravljenem in izvršenem protinapadu znatni del pred dvema tednoma v tem oddelku od Italijanov zavzetih jarkov nazaj. Zaman je vrzel sovražnik svoje peš in na avtomobilih pripeljane rezerve v boj, da bi nam pridobljeno ozemlje zopet odvzel. V dan in noč trajajoči borbi, ki se je danes zjutraj vsled uporabe novih italijanskih sil do največje ljutosti povisala, ostala je naša južnaška infanterija na celi črti znagevitva. Sovražnik je povsod nazaj vrzen. Tudi poskusi Italijanov, razbremeniti svoje južno krilo s sunki pri Kostanjevici, na Fajti Hribu in vzhodno od Gorice, izjavili so se na hrabrem odporu naših čet popolnoma. – Število včeraj pri Jamianu vjetih Italijanov znaša **171 oficirjev in 6500 mož**. V zadnjem poročilu poročana skupna svota je vsled tega na odporo bitko izredno visocino od **22.000 vjetih** narastla. – Nad Cortina d'Ampezzo bil je en sovražni dvokrovnik v zračnem boju sestreljen.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 5. junija (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Ob Wytschaete in v sosednih oddelkih povisuje se dneve sem artiljerijska bitka popoldne do najskrajnejše sile in traja do pozno v noč. V določitve sovražnega ognjenega učinka naprej idoči oddelki bili so vedno zavrnjeni. Blizu obrežja in med kanalom La Bassée ter cesto Bapaume-Cambrai je bilo tudi včeraj na večih mestih bojevno delovanje zi-

Fellerjeve tek vzbudljive, lagodno odvajalne rabarbarske kroglice z zn.

ELSA-KROGLJICE

prinesejo olajšavo.

Predvojne cene: 6 škatljic franko 5 K 57 h. Lekarnar E. V. Feller, Stubiča, Elsatrg 241 (Hrvatsko). Čez 100.000 zahvalnih pisem. vi.

vahno. Tukaj so ostali istotako sunki za Anglež brezuspešni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ob Aisne in v zapadni Champsagni se je mestoma ognjeni boj zopet povisal. Pri Braye bila sta dva po joko močni pripravi izvršena ponočna napada pod težkimi izgubami za Francoze zavrnjena. Vzhodno napadalnega kraja pripeljale so lastne naskočne čete vjetje iz sovražnih jarkov. — Pri ugodnih vremenskih razmerah je bilo na celi fronti dan in noč letalno delovanje jako živalno. V zračnih bojih in vsled odpornega ognja bilo je včeraj **12 sovražnih letal** sestreljeno, z artiljerijskim ognjem pa en balon.

Na vzhodnem bojišču pri mnogokrat oživljajočem se bojevнем delovanju ni prišlo do večjih bojnih dejanj.

Makedonska fronta. Razven prask prednjih straž nobeni bistveni dogodki.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Vojna na morju.

21.500 ton potopljениh.

W.-B. Berlin, 30. maja. Novi uspehi podmorskih čolnov z 21.500 brutto-register-tonami se poročajo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Sovražne izgube na vojnih ladijah.

W.-B. Berlin, 31. maja. Od začetka vojne pa do 31. maja 1917 se je od vojnih ladij zvezre razven pomožnih križarjev skupno uničilo 252 ladij z 890.765 tonami. Med temi ladjami nahaja se 158 angleških s skupno 632.700 tonami. Ti obstojojo iz 12 linijskih ladij, 27 bojnih in pancerjih križark, 30 zavarovanih križark, 67 torpednih čolnov, 28 podmorskih čolnov in 13 drugih vojnih ladij. Razven preje imenovanih izgub na vojnih ladiah izgubili so sovražniki do 31. maja 200.000 brutto-register-ton na pomožnih križarkah, ki pripadajo v pretežni večini angleških zastav, vse to pa vsled vojnih odredib osrednjih sil.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 1. junija. 1. Delovanje podmorskih čolnov na severnih bojiščih vodilo je do uničenja cele vrste sovražnih parnikov s posebno vrednim tovorom. — 2. Dne 31. maja obmetalo je eno brodovje nemških pomorskih letal, med njimi eno z bolgarsko posadko, pristanišče Sulina na Crnem morju z dobrim uspehom z bombami. Vkljub močnemu protučinku so se vsa letala neposkodovana vrnila.

Šef admiralnega štaba mornarice.

21.000 ton potopljениh.

W.-B. Berlin, 1. junija. Poroča se uspehe podmorskih čolnov v Severnem morju in v Atlantskem oceanu s skupno 21.000 brutto-register-tonami.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Amerikanski vojni parnik se je potopil.

K.-B. Zürich, 2. junija. „Zürcher Post“ poroča, da se je po zanesljivih angleških poročilih te dni pred Queenstownom na južnem obrežju Irlandske neki amerikanski vojni parnik vsled mine potopilo.

64.000 ton potopljениh.

K.-B. Berlin, 2. junija. 1. V Atlantskem oceanu in v Kanalu bilo je vsled delovanja naših podmorskih čolnov 30.500 brutto-register-ton uničenih. — 2. Novi uspehi podmorskih čolnov v Srednjem morju. Zopet se je večje število parnikov in jadernic s skupno 33.700 brutto-register-tonami potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

18.000 ton potopljениh.

W.-B. Berlin, 3. junija. 1. Na zapadnem bregu Irlandske in pred zapadnim izho-

dom Kanala se je uničilo 18.000 brutto-register-ton. Od uničenih parnikov se imena in tovore ni moglo dognati, ker so bili iz vrst ladij sestreljeni. — 2. Ena naših pomorskih letal obmetalo je dne 2. t. m. rusko letalno postajo Lebara z dobro zadevšimi bombarji.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Krapina Toplice zimni revma iščas
(Hrvatsko) Pojasnila je prospect gratis.

Razno

Trafiga za oddati. Mariborska c. kr. okrajska fin. direkcija nam piše: Tobačna trafia v Ptunu, Herrngasse 2, z zadnjim dohodkom 2916 K se odda zopet konkurenčnim potom. Vadij znaša 300 K, oferte pa je predložiti do 10. ure dopoldne dne 30. junija 1917 pri predstojniku finančne okrajne direkcije v Mariboru. Natančneje se izve na uradnih tablah direkcije in mestnega urada ptujskega.

Prešnja iz bojišča. Ignac Horvat iz Mestnega vrha pri Ptaju, ki je bil pred kratkim že tretjakrat odlikovan, nas prosi objaviti sledočno prošnjo: Prosim ptujske domljube in vse tiste srečne, ki pri domačem ogjišču brez bojnega hrupa svoje dolžnosti opravljati zamorejo, da se najde med njimi dobro srce, ki bi mi podarilo en daljnogled. Mogote se me usmili kak „Kreuzelklub?“ Svoj službeni daljnogled izgubil sem 23. maja po sovražniku v tej dobedaji najkrvavejši bitki na avstrijskih tleh. Družega dobiti ni mogoče. Z velespostovanjem Ignac Horvat, Feuerwerker, k. u. k. Minenwerferbatt. 1./2. R. m. d. M. Feldpost 529.

Panzravi iz ježnega bojišča. Piše se nam od binkoštrega pondeljka: „Najtoplejše pozdrave posiljamo vsem Slovencem in Slovenkam, posebno pa našim ljubicam, na katere mislimo noč in dan, ker krasna deklesta so naš največji zaklad na tem svetu. Černe Franc, četovodja iz Reke; Savrič Josef, desetnik od Brezic; Ambrož Janko iz Muretina pri Ptaju; Piohl Franc iz Strejca pri Ptaju; Trap Franc iz Pakre; Lupša Janko, desetnik iz Celja; Kornher Anton iz Župelevca pri Brezicah; Kukovec Ivo iz Polenšaka pri Ptaju. Nahajamo se v tem zlatem času pri metalnih težkih min. Še en pozdrav vsem prijateljem, Lahu pa težko bombo!“

Pančka kot igrača. V Sobotu pri Slov. Gradiču igralo se je več fantov z neko šrotno puško tako neprevidno, da je en strel 14-letnega posestnikovega sina Jožeta Polanc v obrazu težko ranil. Eno oko je v nevarnosti. Prepeljali so dečka v graško bolnišnico.

Zaplenba premežanja slovenskega poslanca. Deželno sodišče v Gračcu je odredilo zaplenbo premežanja bivšega slovenskega poslanca Mihaela Vošnjaka, ki je obtožen veleizdaje. Vošnjak se nahaja zdaj v Genovi na Švicarskem. Bil je pač eden tistih, ki so hoteli i na Spodnjem Štajerskem tuja, naši monarhiji skodljiva misiljenja uresničiti. Dobro, da slovensko ljudstvo v ogromni večini takim vse-slovenskim naukom ni doalo posluha.

Lepa družba. Iz Celovca se poroča: Pod sumom, da so izvršili v zadnjih nočeh raznove vloime in tativne, je vojno orožništvo aretiralo kanonirja Lovrenca Wolbarta, stražniki pa pomožnega delavca Rupreta Karlbauer in postopača Jožeta Smerečnika. Prva dva sta prava storilca, zadnji pa je zanje pazi. Prva dva dobil je pijana neki vojni orožnik. Ko sta ga opazila, sta zbežala. Wolbarta so pozneje prijeli in v vojašnico prepeljali, od koder je pa pozneje zbežal. Pri temu je na infanterista, ki sta ga stražila, dvakrat iz revolverja ustrelil. Kmalu potem pa se ga je zopet prijelo in v redu zaprljo.

Obsodba poslanca Grafenauerja. Poslanci dr. Korošec in tovariši vložili so v državni zbornici sledeči predlog: Zbornica naj sklene, da so cesarske naredbe od 25. julija 1914, 7. julija 1915, 2. januarja in 27. decembra 1916 protiustavne in da se vsled tega v polnem obsegu razveljavijo. Vsled tega naj se tudi vsi na temelju teh cesarskih naredb od vojaških sodnih proti civilnim osebam izvršeni procesi kot neveljavni smatrajo. Predsednika zbornice se opozarja, da naj poslanca Grafenauerja k udeležbi na sejah povabi in da naj na to utičinke, da se dotična razsodba razveljavji. V temeljiti tega predloga se izvaja, da je bil Grafenauer od vojne sodnije v Celovcu dne 4. junija 1916 zaradi zločina saljenja javnega miru na 5 let težke ječe obsojen. Ta sodba je baje iz upravnih razlogov neveljavna in izguba mandata torej ni pravilna. — Ta predlog je pač prav značilen za naše slavne slovenske poslanice. Zato se politikujoči gospodje ne brigajo, da bi se ubogemu ljudstvu preskrbelo malo več kruha, ker itak težko bremena te vojne nosi, — ali za pred vojno sodnijo pravomočne obsojene ljudi se potegujejo z vso vnemo. Grafenauer je bil v zmislu cesarskih naredb od c. k. vojnega sodnije obsojen na težko ječe 5 let, to pa zaradi zločina. Po našem mnenju se zamorcejo zanj le taki ljudje potegovati, kateri imajo v srcu iste misli, kakor Grafenauer. Slovensko ljudstvo na Koroškem pa se ne pusti šteti med take ljudi, ker je imelo vedno pošteno zvestobo za Avstrijo!

Na Koroškem so oblasti v porazumu s knezoškofov določile, da se letos na praznik Sv. Rešnega telesa okna ne razsvetijo.

* * *

"Zedinjenje Jugoslovancev". Kar smo se bali, to se je tudi žalibog uresničilo. Komaj se je otvoril državni zbor s prekrasnim prestolnim govorom našega cesarja, ko so že slovenski poslanci prideli hoditi svoja stara pota. Gospodarske težnje so jim gre, katera je spravila slovensko ljudstvo že pred vojno na rob propada. Glavni cilj politike je in ostane ta, da se razbijajo desedanje zgodovinske kronovine in da se uresniči neko novo "zedinjenje Jugoslovancev", to se pravi *zdržanje Srbov, Slovencev in Hrvatov*. Stara pota torej, ki so jo hodiли pred vojno Hribarji in Grafenauerji, Mandiči in Korošci. Dokaz temu izjava, ki jo je podal v državni zbornici kot govornik slovenskih poslancev mariborski kaplan in vodja slovensko-klerikalne stranke dr. Anton Korošec. Ta izjava se glasi glasom uradnega poročila tako-le:

Podpisani, v Jugoslovenskem klubu zbrani poslanci izjavljajo, da zahtevajo na podlagi narodnostnega principa in hrvaškega državnega prava zdržanje vseh pokrajin monarhije, kjer žive Slovenci, Hrvati in Srbi, v samostojni, od vsake tuge vlade prosti, na demokratičnem temelju slovene del države pod žezлом habzburško-lotarske monarhije in naznanjanjo, da bodo za uresničenje te zahteve po enotnosti naroda zastavili vse sile. S tem pridržkom se bodo podpisani udležili dela parlamenta. (Živahnodobravanje pri Slovencih in Hrvatih.)

Precj odkritoščena je ta izjava. Srbi, Hrvati in Slovenci naj se torej združijo, za sedaj seveda, pod žezлом "habzburško-lotarske monarhije"; da bi se pri dosegri tega cilja nove želje porodile, je samoumevno in za vsega poznavalca razmeri gotova stvar. Prvi korak bi bil to za uresničenje jugoslovenske države, kar je bilo v zadnjih desetletjih tudi cilj kraljemorskih Srbov in šumarjev ruskega carizma. S patriotskimi frazami se to ne da prikriti. Zato pa protestiramo mi v imenu velikega dela slovenskega ljudstva proti tej politični nakani. Slovensko ljudstvo noče in nemara, da bi se štajerska ali koroška dežela razbila ali razkosala. Slovensko ljudstvo je skozi stoletja v miru živilo z nemškim sosedom na skupni podlagi domovinske ljubezni

do Avstrije. In slovensko ljudstvo se bode z vsemi sredstvi branilo, da bi postalo žrtev političnega eksperimenta nekaterih panslavističnih hujšačev. Jugoslovenska izjava dra. Korošca in njegovih tovarišev je le papirnata bomba, na katero bo znalo slovensko ljudstvo odločno odgovoriti!

Otok z dvema glavama. Na Volosci porodila je neka Marija Nadalich otroka z dvema glavama. Upamo, da postane ta otrok enkrat — minister...

Lepi patrijeti! Iz Dunaja se poroča, da je 9 českih radikalcev pri volitvi zborničnega predsednika oddalo svoje glasove zaradi veleizdaje na smrt obsojenemu in pozneje na 20 let ječe pomiločenemu dr. Kramaru, ki je zdaj nekje pri Dunaju zaprt. — To je po našem mnenju pač precej predzročno. Naj ima človek že to ali ono politično misljenje, veleizdjalce pač ne more nikdo podpirati. Ali zdi se nam, da je pri nas marsikaj mogče...

Vojni izdatki Avstrije do konca decembra

1916. Kontrolna komisija pravni dolgov našega državnega sveta objavlja kot priloga k uradnemu delu "Wiener Zeitung" dokazila glede stanja državnih dolgov Avstrije dne 31. decembra 1916. Iz tega je zavidna visokost vojnih izdatkov Avstrije med prvimi 2 1/2 leta vojne; obenem je v njih stanje posojil s steklami označeno. Iz seznama je razvidno, da so značili naši vojni dolgori dne 31. decembra 1916 skupno 31,39 milijard kron. Od tega je večji del po prvih 5 vojnih posojilih v vsem prebivalstvu fundiran. Neznatnejši del so tekoči predplački pri notni banki in na Nemškem. Pri avstro-ogrski baniki je vrlada do konca 1916 skupno 7,67 milijard kron v lombardskih posojilih sprejela. Od 31. januarja 1917 je dolg pri avstro-ogrski banki že za 1,7 milijard narastel. Do konca 1916 je bilo v 5 vojnih posojilih 10,06 milijard kron podpisanih. Vsakoletna potrebitčina za obresti vojnih posojil ceni se na 1272 milijonov kron. K vojnim posojilan: v znesku 31,39 milijard kron pridejo ostali državni dolgori od 12,84 milijard kron s potrebitčino na obrestih od 449 milijonov kron. Celotni državni dolg Avstrije znašal je koncem decembra 1916 sveto 44.226.919 milijonov kron proti 36.027.834 milijonov kron ob koncu junija 1916. Potrebitčina obresti znašala je koncem decembra 1916 sveto 1765 milijonov K naproti 1478 milijonov kron koncem 1. 1916.

Srbski Slovec. Glasom poročila "Slovena Naroda" podal je poslanec dr. Anton Korošec, slovenski kaplan iz Maribora, svojo zloglasno "jugoslovensko izjavo" najprve v srbskem jeziku, potem pa v nemškem prevodu. Menda je hotel s tem dokazati, da bode srbičina nekak državni jezik v novo izmisljeni "jugoslovenski" državi. Nam je prav! Ali tistega časa pač Korošec z vsemi svojimi trabantimi ne bode doživel, da bi naši Halozani in Poljanci srbsko "gučali." Ne, kadar bodo prišli ti poslanci med slovensko ljudstvo, jim bodo to ljudstvo pač v domači, jasni slovenščini resnico povedalo!

Kje je slovenski liberalizem? Kar so ga zadnje volitve se pustile, ga je menda svetovna vojna pogolnila. Spominjam se starih, ne posebno finih in okusnih bojev med slovenskimi liberalci in klerikali. Takrat je bil kaplan dr. Korošec pač najbolj obsovrazeni mož. Brez taktno bi bilo, ako bi danes ponavljali, kaj se mu je takrat vse očitalo. Slovenska inteligenco ga je moralno krizala in mu očitala vse, kar se more najpodlejšemu demagogu očitati. Danes pa — bvali "Slovenski Narod", glasilo iste liberalne intelligence, istega dra. Korošca, danes se mu ta slovenski liberalizem z devotnim smehljajem klanja in "nu leze med skrige črne njegove suknji... Zakaj? Človeka skrbi res bodočnost slovenskega ljudstva pri teh čudnih pojavih politične degeneracije. Zakaj? No, — kadaver nekdanjega slovenskega liberalizma je bil zdaj s par frazami Korošca nekako elektriziran. Kar se liberalna inteligenco iz gotovih ozirov ni upala ziniti, to je Korošec zdaj na temelju svoje poslaniške imunitete izpregorovil. In te fraze ze zadostujejo liberal-

cem, da izvršujejo svoj manever s Koroščevimi skrici. V tem oziru je kaplan Korošec res mnogo nad liberalno slovensko inteligenco. In to — navdaja vsakogar z resno skrbjo za bodočnost slovenskega ljudstva.

Mač presvitil cesar in cesarica sta se nahajala začetkom tega meseca na avstrijskem jugu. Glavni njih obisk je veljal junaški naši armadi ob Šoči, ki je proti tako ogromni premoči izdajalskega Laha meje domovine brnila. Ljubezen in navdušenje prebivalstva v vseh krajih monarhije raste z vsakim dnevom. Žal, da nam primanjkuje prostora, da bi na tančnejši opisali potovanje cesarjeve dvojice. Obiskala je Kranjsko in v Ljubljani si je cesarica z obiskom ranjencev in bolnikov v hipu pridobilca srca vseh ljudi. Istotako je obiskala cesarsko dvojico krasno in junaško našo Koroško, ki mora v tej grozoviti vojni toliko žrtvovati na oltarju domovine. Pa tudi v Vorarlbergu se je mudile cesarska dvojica, kajti sinovi te nemške kronovine so vedno z navdušenjem prelivali kri za habzburško domovino. Cesar in cesarica dokazujeta z vsekim dnevom, da jima živi prava vladarska ljubezen do narodov v mladih srečih. Ni čuda, da vsi narodi z neskondnim zaupanjem sledijo delovanju vladarja. Bog ga nam še dolgo ohrani!

Nasad riza in bombaž v Dalmaciji. Iz Dubrovnika (Ragusa) se poroča, da se je pricelo v Stagnum z nasadom bombaž in da se dela tudi priprave za setev riza. Isto poskus se bode naredili v Lucia Giuppana. Te dalmatinske pokrajine so baje zato izborne.

Za 2100 precentov dražji. Ena večja špula črnega cvirna, kakor jo rabijo krojači, kostala je dne 1. junija 1915 še 86 vinarjev; danes pa košta 18 K 70 h! Ena najmanjših špul, ki služijo le domači rabi malih družin, kostala je prej 12 h, danes pa košta 1 K 70 h. Cene cvirna so torej narastle za več kot 2000 procentov. — Prepricani smo, da tega v splošnem niso trgovci krivi, marveč da je krivo iskat v fabrikantskih milijonarjih. Vendar se nam pa čudno zdi, da noben državni pravnik tega gorostasnega oderuštva ne opazi...

Bolgarski kralj bode v kratkem našega cesarja obiskal. Bržone bode kralja bolgarski ministerski predsednik Radoslawov v spremjal.

Na Dunaju so se vršili ob priliki otvoritve državnega zobra v vseh okrajih socialistični veliki shodi. Bili so enotna izjava za mir.

Iz Španskega se poroča, da se je ob priliki kronanja novega kralja okoli 60.000 oseban kazen odpustilo.

Ne pošiljajte preveč tabaka na fronto. Poluradni "Fremdenblatt" poroča: Od zdravnikov se je dognalo, da je izredno veliko vojakov v nitji mladosti vsled prehudega vživanja nikotina obolelo. Povzročilo se je s tem srčne hibe in nervozne pojave, ker obolelim — včerina 18 do 20 letnim mladenicem — ni bila običajna množina tobaka dovolj, marveč so vse tobačne izdelke, ki so jih zamogli dobiti, pokadili. Svojci mladih vojakov se na to opazirajo, da tobačne preobilne pošiljatve lahko škodujejo. Naj se torej vojaškim mladenicem z ozirom na njih zdravje ne pošilja preveč tobaka.

Mir — to je danes vroča želja milijonov ljudi in dan, ko se začeno mirovna pogajanja, bo pač prazniti za vse narode. Marsikdo se tudi že zdaj živo zanima za to, kako se prav za prav sklene mir, oziroma, kako se postopa po mirovnih pogajanjih. V starih časih sploh niso poznali skelepa miru, nego le brezpostojno premaganje in uničevanje. V sv. pismu (knjiga sodnikov L. 7.) se bvali eden smagvalcev, da je dal 77 premaganim kraljem odsekati prste na rokah in nogah in jih prisiliti, da so z jesiki pobrali z njegove misne vrzene drobtinice. V londonskem muzeju je staroden ven bas-relief, ki predstavlja, kako so Asirci v zavojevanem Jeruzalemu mäsnike in prve metčane skalpirali. Kralj David je prvi vodil v boj z Isbasalom nekaka mirovna pogajanja. Stari Rimljani so imeli posebno "mirovno tehniko". Vsak mir, ki so ga sklenili,

je uničil politično avtonomijo premagancev. Mirovne sklepe je rimsko ljudstvo moralo na forumu odobriti. V srednjem veku, ko so bili papeži na vrhuncu moći, so tudi pri sklepanju miru bili nekaka zadnja instanca. Nastopili so dostikrat kot posredovalci miru. O papežu Leonu I. (440—461) poroča legenda, da je hunskega kralja Atila pregorovil za umik iz Italije. Papež Leon III. (795—816), ki je kronal Karla Velikega, je izposloval mir med Franki in Nemci, kajti Karl Veliki je bil Frank in ne Nemec. Papež Inocencij III., ki velja za avtorja mirovne pesni „Agnus Dei“, je dostikrat posredoval za mir vedno pretepojocimi se nemškimi ropovi. V zgodovini papežev je najzanimivejši mir, ki ga je sklenil papež Aleksander I. v Benetkah s cesarjem Friderikom I. Šešla sta se 24. julija 1177. leta. Do novejšega časa je sklepnu miru sledila vedno cerkvena slavnost. To je Nehalo prav za prav že z Napoleonom I. Od tedaj tudi cerkev nima več vpliva na mirovna pogajanja in so sklenili vse mire le diplomacije, generali in juristi. Svetovna zgodovina pa pove o mirovnih pogajanjih samih le prav malo; naznanja samo sklepe. Kaj se je godilo za kulisami, se je le izjemoma izvedelo. Tako n. pr. je znano, da je slavni Talleyrand, minister Napoleona I., znal pri vseh mirovnih pogajanjih izprečati iz premanjih nemških vladarjev marno svote — za svoj žep. Pravijo, da si je tako pridobil 9 milijonov frankov. Novotaria je bila, da je Bismarck na mirovna pogajanja s Francijo pripeljal svojega bankirja Žida Bleichröderja iz Berolina. Končno bodi še omenjeno, da je na stotine mirovnih pogodb, ki se začenjajo z besedami: Sklene se odkrito srčen mir za večne čase — a ta večnost je trajala dostikrat le prav malo let.

Vseklic letnikov 1893—1867. Črnovojniški zavezanci, rojeni v letih 1893—1867, ki so bili pri naknadnih prebiranjih do 31. maja spoznani za sposobne za vojaško službo, so vpoklicani v vojake dne 14. junija 1917, tisti črnovojniški zavezanci imenovani letnikov pa, ki so bili pri naknadnih prebiranjih po 31. maju spoznani za sposobne za vojaško službo, so pa vpoklicani v vojake dne 28. junija. Za črnovojniške zavezance imenovanih letnikov, ki so bili iz katerega koli vzroka oproščeni od vojaške službe, nimajo ti vpoklic nobene veljave.

Vojna

bila nam je od naših sovražnikov usiljena. Branimo tedaj le svojo obetnjavo.

V streških jarkih
teče kri naših sinov za čast domovine.

Naša dolžnost

pa je, da ne pustimo te vojake brez hrane, brez streliva, brez vojnih sredstev. Naša dolžnost je, da dajemo domovinu tista sredstva, ki jih v svoji obrambi potrebuje. Zato pa — in tudi zato, ker je na ta način posojeni denar najbolje naložen —

**podpisujmo vsi
6. vojno posojilo!**

**Zveza kmetijskih zadrug na
Štajerskem.**

Pod predsedstvom deželnega glavarja grofa Attensa vršilo se je pretekli četrtek v Gradcu 17. redno letno zborovanje. Otvorilo se je s topilimi besedami za pokojnim cesar-

jem Franc Jožefom I. in s trikratnimi „hoch“-klici na cesarja Karla I. Poslalo se je kabinetni pisarni brzjavko, v kateri izjavljajo navzoči, da bodojo i zanaprej vse sile vporabili za izpolnitev težkih nalog, ki jih vojna vsaki dan stavlja, in za mirno delo, ki ga bodo v bližnji bodočnosti prinesel častni mir.

Glasom letnega poročila štela je zadruga koncem 1916 348 korporacij s 70.442 člani. V preteklem letu se je pregledalo 16 revizij deželnega odbora podvrženih blagajen, 226 zveznih blagajen in 59 kmetijskih zadrug. Skupni denarni promet znaša je 234.124.822 K 28 h; postal je petkrat večji od mirovnega leta 1915. Promet z blagom je bil jako otezen. Računski zaključek kaže 443.675 K 39 h dobička.

G. F r e w e i n (Weißenkirchen) je vprašal, kako to pride, da se je odvzel kmetovalcem o ves za 28 K, medtem ko morajo za vojno krmo, ki je za 60% slabška, 64 K za metterski cent plačati. Nadalje se je ptočil, da se mora vso mleko oddati in da znaša najvišja cena za puter samo 6 K 20 h. Predstojnik blagovnega oddelka g. Grack delal je za ceno in mešanje deželnih kulturnih inšpektorat namestnije odgovornega.

G. v. R e g n e r je omenil, da je letos pričakoval veliko sadno žetev in je izrazil upanje, da bodo zvezne gledje nadnega prometa zopet živahnejše delovala. Predstojnik sadnega oddelka, g. Karl je opozarjal, da so lani oblastvene odredbe kupcijski promet s sadjem omejevale. Kmetje, ki so jaboljka po 50 h za kilo prodajali, bili so zaradi nujanja cen kaznovani, medtem ko so iste vrste sadja za 70 K na Dunaju prihajale. Nadalje je naznani, da bodojo velike štajerske pivovarne, ki vsele omjetive piva nimajo dela, 1000 vagonov sadja v trajno blago izdelale.

G. P r e d i n g je omenil, da v računskem zaključku ni poročano nicaesar o vporabi 90 vagonov riza, ki jih je zveza glasom časnikiških poročil baje dobila. G. Schurin ek je odgovoril, da je zadruga le 10 vagonov riza na Ogrskem kupila, katerega je oddala grškim trgovcem. O ostalih množinah riza ne more dati nobenega pojasnila, ker je to stvar deželnega kulturnega inšpektorata.

Potem se je revizionski poročilo sprejelo; istotko poročilo nadzorstva, ki je podalo predstojništvu razbremenitev.

Zborovanje je potem sklenilo razdelitev dobička; 969 K 89 se je na deleže kot 41/4%-no obrestovanje razdelilo; to sveto se je vporabilo i letos v vojno-oskrbovalne namene; 250.000 K se je porabilo za specijalni rezervni sklad za kurzne izgube, 60.000 K za izgube v denarnem prometu, 20.000 K za splošni rezervni sklad denarnega oddelka, 67.705 K 54 h za posebni rez. sklad za izgube v blagovnem prometu, 20.000 K splošnemu rez. skladu blagovnega oddelka, 20.000 K podpornemu skladu revnih nastavljencev zvezne in 5000 K vдовam ter sirotom štajerskih vojakov.

V odbor so bili zopet izvoljeni gg.: Benedikt Paulitsch, Jos. Ornig, Ferdinand Golob, Jos. Hochsträßer in Roman Neuper; nadalje se v. Wucherer. V nadzorništvo so bili izvoljeni gg. M. Grisold, dr. Richter-Trumer in dr. E. Klusemann.

G. Girstmayer iz Maribora opozarjal je na nameravano zaplenje žita in strojja. Ako se to zgodi, naj se zaplenjeno blago pusti do rabe pri kmetu, ki janči za blago s prostostjo in premoženjem. Nadalje se je obrnil govornik proti temu, da se izdeluje iz krompirja in žita spirit ter zganje. Govoril je o zaplenbi živine, zlasti o naših razmerah v nasprotju z onimi na Ogrskem, ter o poddelitvi vojaštva za vinogradniška dela.

Potem se je zborovanje zaključilo.

Izpred sodišča.

Smrtna obesba.

Dunaj, 4. junija. Izjemna sodnija ob sodila je danes 29-letno ponočno delavko Ludmilo Kondensky, ki je z njo v skupnem gospodarstvu živečega Jožefa Hof-

bauer s sekiro ubila, na kazen smrti na vislicah.

Veleizdajalska tožba.

Dunaj, 31. maja. Razprava proti bivšemu generalnemu direktorju „Živnostenske banke“, Jaroslavu Preis, prične se dne 18. junija pred dunajskim deželnobrambenim sodiščem. Preis je otočen zločina zoper vojno silo države. Proces trajal bode več tednov.

Zadnji telegrami.

4 laške brigade uničene.

A v s t r i j s k o u r a d n o p o r o č i l o o d
s r e d e .

K.-B. Dunaj, 6. junija. Uradno se dnes razglasa:

V z h o d n o b o j i š c e . Ob Oitoz-cesti bil je en slabški sovražni sunek z zatvornim ognjem zadušen. Drugače mestoma oživljeno infanterijsko delovanje.

I t a l i j a n s k o b o j i š c e . Sovražnik opešal se je včeraj med Vipavsko dolino in morjem v brezuspodnih napadih, da bi spremenil v preteklih dneh na kraški visoki planoti pridobljeni poraz. Njegovi navali so se razbili. Naše čete povečale so z zavzetjem neke visočine pri Jamianu svoj uspeh in si obdržale v ljtih bojih vse pridobljeno ozenjje. Stevilno v preteklih treh bojnih dneh pripeljanih vjetih se je povabilo na 250 oficirjev (med njimi 4 stabni oficirji) in na 10.000 mož. Več italijanskih regimentov je skoraj z vsem svojim moštrom neranjeno v naše roke padlo, tako regiment 86 z 2685 možimi, regiment 69 z 1832, regiment 71 z 1811 vojaki. **Brigade Verosa, Siracusa, Puglia in Ascea**, v katerih vrstali so se te čete borile, se uničile. V tunelu od San Giovanni smo zaplenili neko veliko vojno bojniščico. **Belluno** je krit od italijanskih mož. V od meseca svetih noči od včeraj na danes obiskali so italijanski letalci daleč za našo fronto mesta in vasi. Prišli so v notranji Avstriji do Ljubljane, na Tirolskem pa do pokrajine Bozena. Na Primorskem in Kranjskem bilo je nekaj prebivalcev od bomb ubitih. Škode na stvareh ni poročati. Šef generalstva.

Nemške uradne poročile od sreda.

K.-B. Berlin, 6. junija (W.B.) Iz včerajškega glavnega stana se poroča:

Z a p a d n o b o j i š c e . Arma da prestopolasednika Rupprechta. Artiljerijska bitka v oddelku Wytschaete se je z le malimi odmori nadaljevala. Močni pozvedovalni sunki sovražnika bili so odbiti. Zvečer in ponori bilo je bojevno delovanje tudi blizu obrežja in ob Artois-fronti povisano. Pri nastopu teme napadli so Anglezi z močnimi silami na severnem bregu Scarpe. Med Gavrelle in Fampoux bil je sovražnik pod težkimi izgubami od bavarških regimentov nazaj vržen; bolj južno vdrlje so njegove nasločne čete le pri kolodvoru Roeru v našo postojanko; tam se za male kose jarkov še borimo. — Arma da nemškega prestolonaslednika Ob Chêmin des Dames in v zapadni Champagne je bilo artiljerijsko delovanje močno. Poskušeni napad Francozov pri Bray e prinesel jim ni nobenega dobička, pač pa znatne žrtve. Istotko brezuspodno in z velikimi izgubami so napadli močne francoske sile na Winterbergu. — Ena naših letalnih brodovij vrglo je na Shernes nad 5000 kg bomb z dobrim uspehom. V zračnih bojih izgubil je sovražnik 11 letal.

M a k e d o n s k a f r o n t a . Na vzhodnem bregu Strume metali so angleški letalci požarne bombe na zitna polja.

Prvi generalkvartirmojster
Ludendorff.

Loterijske številke.

Gradec, 6. junija 1917: 19, 75, 67, 13, 87.
Trst, 31. maja 1917: 22, 82, 30, 20, 19.

Inzerati

„Štajercu“

imajo vsled velike razširjenosti najboljši uspeh.

Sprejemajo se:

v Ptaju pri upravi lista;

v Celju pri gosp. Fritz Rasch;

v Mariboru pri g. Rud. Gaisser.

„Štajerc“ postavlja nakupe in pridaje posestvi, ki jih blaga, posreduje skupne vsake vrste itd. Inzerati v „Štajercu“ se sprejemajo v slovenskem, nemškem ali običajem jezikih.

Lepo posestvo

z gostilno, dobro mesto, na glavni cesti, ur od Ptuja, z lepim sadomosnikom, polji, travniki in živino, se zaradi lastnikove starosti za 28.000 krov takoj proda. Naslov pove uprava tega lista.

264

Podpisujte

VI. vojno posojil!

Stanke, ruse, zrnje, molje
prežene za govor.

„Asanol“

je brez duha, ni strupen, osupno, garančira učinkovitost. Edino brez nevarnosti, zagotavlja učinkovito sredstvo za domačo rabo in obitovališka (kako peki, sladičarne, mesarji, prekuhanje valci gostilnicarji itd.) Operacija se na ime „Asanol“, ker drugi so brez vrednosti. I zavoj stane 1 kroma. Po potku se posilja najmanj 6 zavojev po površju. Josip Berdaja, Ljubljana, Zeljska ulica 18. 238

Dobra kuharica

ki zna tudi za kmetijstvo kuhati, sprejme se takoj pri g. Franc Schosteritsch, trgovcu v veleposestniku v Št. Vidu pri Ptaju. 260

Kuharica

strgo solidna, se takoj sprejme v „Deutsches Vereinshaus, Ptuj. 259

Konjski hlapac

starejši ima prednost, sme biti oženjen, sprejme se takoj pri g. Franc Schosteritsch, trgovcu v veleposestniku v Št. Vidu pri Ptaju. 267

Lišaj

kraste, srbenje, gaže in vse kožne bolezni odprije hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umaze, nima duha, se more torej tudi čer dan rabiti. Velika posoda K 3—, dvigne K 550. — Načrt paratol. Paratol za varstvo očutljive kože, ena skalfija 2 K 50 h. Dobi se objavo pri naprej-posojilivi svote ali posvetu na naslov: Apoteke M. Klein's Paratol-Weisse in Budapest VI-20. Eötvös-ut. 28.

243

Ali hočete ostati od

revmatizma, gihta, išias temeljito prosti?

Tisočeri že ozdravljeni.

Bolečine v udih in členkih, oteklji udri, poahabljeni roki in noge, bodenje, trganje v raznih delih trupla, celo slabost oči so posledice revmatičnih in gličičnih bolezni.

Ponudim Vam naravni produkt v zdravljenje!

Nobeno univerzalno zdravilo, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati narava bolanemu človeštvu.

Vsakemu brezplačno poskušnjo.

Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in mojo podučno razpravo po polnoma zastonji. Postali boste moj hvaležni pristaš. 262

Ekspedicija Opern-apoteke, Budapest, VI., Abt. 252.

Stanje premoženja.

Bilanca šparkase v Radgoni 1916.

Stanje bremen.

Stanje bremen.	K	h	Stanje bremen.	K	h
Hranilnični sklad.			Hranilnični sklad.		
Na kontu blagajne	306677	65	57 S kontom hranilnih vlog	11276181	05
posojil zemljiškega dolga	3944052	38	„ naprej-plačilom obresti posojil zemlj. dolga	13719	43
korporacijam	9200117	43	„ naprej-plačilom obresti posojil na zastavke	34	54
vrednostnih papirjev	5992907	60	„ istim na menice	1	26
menic	1000	—	„ kontom dohodka iz poslopij (naprej-plačana najemnina)	833	34
zastavkov	7283	05	„ kontom glavnega rezervnega sklada:		
dvignjenja vojnega posojila	93515	10	neobdačeno do 1896	K 565850	86
c. k. poštno-hranilnega urada	16576	25	obdačeno po 1896	75150	09
bandnih vlog	84162	08	Od tega je svota K 51104/28 vezana kot krije ostalih kurz-		
salda	6030	—	nih izgub v zmislu knjig.		
posojilne blagajne	52500	—			
raznih pristojbin	207	82	Stanje bremen	11931770	57
posojila zavarovalnih pristojbin	412	01	22.885 točk v žurnal.		
vrednosti poslopij	320146	29	Penzijski sklad.		
polištva	5867	60	Penzijski sklad kapital-konto:		
gostilne	3672	48	stanje 1. januarja 1916	129068	41
obresti posojila zemljiškega dolga	76038	77	dorastek l. 1916	6532	40
posojil korporaciji	5550	75	Stanje bremen	135600	81
na zastavke	16	78			
vrednostnih papirjev	38027	15			
kurznih razlik	51104	28			
pristojbin za ročne zastavke	5	10			
Stanje premoženja	11931770	57			
Skozi blagajno je bilo K 25.050.898.99.					
Penzijski sklad.					
Na kontu vrednostnih papirjev	105588	—			
obresti od vrednostnih papirjev	29858	31			
hranilnih vlog	154	50			
Stanje premoženja	135600	81			

Bilanca oddelka za posojila.

Aktiva.	K	h	Passiva.	K	h
Na blagajnični gotovini koncem leta 1916	3612	55	Per dotacija iz rezervnega sklada Šparkase v Radgoni	52500	—
meničnih posojilih	20976	—	„ leta 1916 naprej plačane obresti	929	—
posojilnih proti dolžnem pismu	28826	20			
zaostanka obresti koncem leta 1916	14	25			
Stanje premoženja	53429	—	Stanje bremen	53429	—

Radgona, 31. decembra 1916.

Ravnateljstvo.

Mlinarji pozor!

Mühlerbeutel
pajtelje za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Ptuj.

70

Še je čas

iz enj denar delati. Jaz plačujem sledeče cene:

za štrikane in heklane stvari iz ovčje voljne pri kili do K 6-50
isto iz bombaža do 1-
za raztrgané obleke do 1-80
za raztrgané odeje iz vate 1-50
empalaže raztrgani strozaki do 1-50
novi krojaški ostanki iz ovčje voljne do 5-
isti iz bombaža do 7-70
vreče velike, do 2-
male, do 1-
cunje do 1-30

Pošljite to na moj naslov v poštnih zavojih po 5 kil. Takoj po prevzetju odpšljem Vam denar.

R. Podesser, Gradec

Grieskai Nr. 14.

265

Kdor hote svoje posetvo ali obrt na Dunaju ali provin-

titro in diskretno prodati, naj se obrne na Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Gise- lastrasse 5, telefon interurban 8275, 160

in naj zahteve v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika

Ljudska kopelj mestnega

Kopalnišča v Ptiju.

Čeza za kopanje: ob delavnih ur 18.
ure do 1 ure popoldne (nagaja je od

12 do 1 ure napravlja se nadnjih 10
pravilnih ur do 12. ure napred.

I. kopelj z vredno znamko, naroč. od
„Slovenski“ s p. 70

Dve učenki

iz boljše hiše, z dobro šolsko izobrazbo, ter

ena dekla

za domače delo se takoj sprojmejo pri gosp.

Franz Drefenik, trgovec, Poličane.

244

Framyadol je sredstvo za povlejanje las, ki rdeče, svele in sive las in brade za trajno temno pobarvanje. I. steklenica s polnilino vred K 2-20.

Rydyol je rožnata voda. I. bledo lepa. Utinek je čudovit. — I. steklenica s polnilino vred K 2-45. Po povratju 55 h v cel. Naslov za narodila: Jan Grollich, drožerija pri angelu, Brus, 636, Morava.

Kupci, pozor!

Na prodaj je **lupo posetivo**, katero obstoji iz njiv, travnikov, goščev in lep veliki sadonosnik, krave, svinje in vse kar stoji in leži. Vse vključi meri 12 oralov. Leži na lepi solnčni legi, 20 minut od mesta Slovenska Bistrica.

Več se izve pri g. Anton Cilenšek, posestnik v Frauheimu št. 1.

254

Zagotovljen uspeh

Tisočer zahvalnih pisem v prij. vlogled na razpolago.

Polna krasna prsa

dobite pri mafi 222

med. dr. A. Rix kreme za prsa.

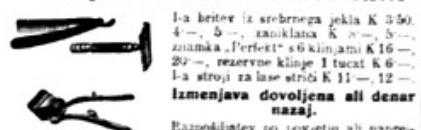
Gar neškodljiva za vsako starost
bitri sigurni uspeh. Se rabi zunanj. Poizkusna doza
K 4—, vel. doza, zadostuje za uspeh, K 9—.

Kosmetischer Dr. A. Rix Präparate Dunaj IX., Lachterberg. 6/F.

Razpoložljav strog diskretna.

Zaloge v Mariboru: lekarna pri „angelu varuhu“, lekarna „Marija pomaga“ in parfumerija Wolfram v Ljubljani. Lekarna pri „strelce“ jelejnu*, drožerija A. Kauč, in „Adria Drogerie.“

Dobri aparati za briti in lase striči

Razpoložljav po poručitvi ali naprej-
pisčišči po c. in kr. dvornem lete-
nici Hanns Konrad, eksportna in razpoložljalna hiša
Brux št. 1741 Češko).

Molitveniki

slike svetnikov, križi, medalje
rožni venci
in druge potrebščine za Božji pot
vedno v zalogi po najnižjih cenah pri

firmi Josef Martinz
Maribor.

247

Jetični

na prsih bolani, na pljučih bolani, astmatični, bledo-
lični, skrofoluzni, na krvi revni.

Konečno se je našlo sredstvo, ki prima omnenjem bolnikom
doga zanesljivo olajšanje in udruževanje njih bolezni, v
apotekarja Vértes apneno-železnem sirupu

Ist se je pri storilcih bolnikov krasno
obnesel in se vselel tega od nejodljivijih
profesorjev in zdravnikov, ki nazajkujujo
čečeje sredstvo pri goraj, omenjenih boleznih
priporoča in tabl. istotajo pri oslovskemu
kajtu, rehabilitacijskih bolezni, bluvanju
krvi, suhosti, ženskih bolezni ter stanju
slabosti in opeljanja vase vrste. Vselad pre-
jetnega okusa in duha se tudi od najboljši-
vježljiv osob ter otrok rad jemijo. ■ Vojaki,
ki so bolni in ospalni iz vojne vratajo, vza-
mejo ga radi in z največjim koristjo in okrepe-
nje in zanesljivo ozdravljanje avtozira od vojnih
težav oslabljajo organizem.

I. steklenica K 6- franko; I. steklenice, ki se jih navadno za-
eno zdravljajo, tabl., pri napred-podprtosti K 17- franko od

L. Vértes, apoteka, Lugoš Nr. 463. 162

Ni več zobobola,

ne moči brez spanja. «Fides» odpravi bo-
lezni pri vsoih zobej, kakor pri najtrdno
vratnejših revmatičnih zobihi boleznih, kjer
ni pomagalo nobeno sredstvo. Ako ni
uspeha, denar nazaj! Cena K 2—, 3 tube
K 5—, 6 tub K 8—. Nobenega zobnega
kamenja več. Snežno-beli zobe doseže s **„Fides“** v 10 dnevih.
Takošnji učinek. — Cena K 2—, 3 steklenice K 5—
čezm. Naslov 1. poštni predel 12/226, Ogrsko. 23

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-80, za miši K 4—, vlovi brez nadzora
do 40 koc, v eni noči, ne zapusti duha in
se postavi sam. Povsod najboljši uspehi.

Mnogo zanesljivih pisem. Razpoložljav po por-
zetju, poština 80 vin. Export-haus Tintner, Wien, III.,
Neulingasse Nr. 26/P. 38

Mestna posredovalnica

(Wohnung- und Dienstvermittlung)

službe, učence, stanovanja in posetva
v Ptiju

izvražuje

vse vrste posredovanja najhitreje.

Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotov).

Pege

Dr. A. Rix Kosm. Präparate, Wien IX., Lakierergasse 6/K.

Marija pomaga in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drožerija „Adria“.

kakor rudečica lica in nosa, zajedniki, grbe, ohlapna kofa in splošni modelli na ko-
jigine zajamčen, ako se rabí izkušen dr. A. Rix-ov Pasta Pompadour. Popoloma
neškodljivo sredstvo. Za poskus 1 krona 50 vin. Velika doza 4 krome. Dr. Rix-ov bi-
serno mleko (Perlennich) tekoči pudar v barvah roza, belo in naravno žoljo, steki-
nica 4 krome. — Pošljite se direktno od

Zaloge so v Mariboru: Lekar-
na pri „angelu varuhu“, lekarna „Marija pomaga“ in parfumerija Wolfram. V Ljubljani: parfumerija A. Kauč in drožerija „Adria“.

223

po 6—, 10— krom se dobijo v zalogi

SLAWITSCH & HELLER
trgovina v Ptiju.

Tisk: W. Blanke v Ptiju.